

Ақмола облысы Білім басқармасының Бурабай ауданы бойынша білім бөлімі «Наурызбай батыр атындағы негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

БЕКІТЕМІН:

Мектеп директоры:

2024- 2025 оқу жылына арналған «Жұлдыз» шағын орталығы тобының
қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограмма жоспары

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Топ: Орта 3 жас

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 04.09.-02.10.24

Сәрсенбі 04.09.24	Сәрсенбі 11.09.24	Сәрсенбі 18.09.24	Сәрсенбі 25.09.24	Сәрсенбі 02.10.24
<p>Біз балабақшада не істейміз? Міндеті: сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тақпақ жаттау. Шағын мәтіндер құрау үйрету Тілдік дамытушы орта. Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сұртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар?</p>	<p>«Киіз үй» суретімен жұмыс. Киіз үй туралы қысқаша мәлімет беру. Жаңа сөздермен таныстыру. –Мынау не? –Мынау –киізүй. –Киізүйде не бар? –Киізүйдесандық бар.</p> <p>Мынау– сандық. Мынау не? –Мынау–сандық.(«Сандық»сөзіндұрыс айтыпжаттығады). –Сандықағаштанжасалады. Сандықнеденжасалады? –Сандық ағаштан жасалады. –Мынау – сырмақ. –Мынау–...(сырмақ). Сөздіжылдам, жайайтыпесте сақтауғажаттығады. –Сырмақәдемі. –Сырмаққандай? –Сырмақәдемі. –Сырмақжылы. Сырмаққандай? –Сырмақжылы. –Сырмақжүнненжасалады. Сырмақнеденжасалады? –Сырмақжүннен жасалады. –Мынау–алаша.А-ла-ша.Мынау не? –Мынау–алаша.(Алаша сөзінжеке,хормен айтыпсөздіестерінесақтайды).</p>	<p>Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. – Сәлеметсіздер ме?! Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады Бірінші тапсырма: Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау. Атам, әжем, Әкем, шешем. Әпкем, сіңілім, Ағам, інім және мен. Бір үйде біз нешеуіміз? Кел, санайық екеуіміз. Екінші тапсырма: Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер? Балалар мақалдарды естеріне түсіреді. 1. Отан отбасынан басталады. 2. Баланың бас ұстазы – ата-ана. 3. Інісі бардың – тынысы бар, Ағасы бардың – жағасы бар.</p>	<p>«Балабақшадағы алғашқы күн» Міндеті: Балаларды әңгімені жалғастырып айтуға үйрету. Мазмұнды жалғастырту арқылы ой-қиялдарын дамыту. Баланы ұқыптылыққа тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Тақпақпен жұмыс. тақтаға көркем сурет іліп, балалардан кімнің суретін көріп отырғандарын сұрайды. «Бала» сөзі «Б» дыбысынан басталып тұр. Кәне, бәріміз бірге «Б» деп айтайық. – Енді «П» дыбысын</p>	<p>«Топ бөлмелерімен танысу» Міндеті: балаларды балабақша өмірімен, топ бөлмесімен таныстырып, ондағы жиһаз атауларын атауға, олардың қызметін сипаттап беруге үйрету. дидактикалық ойын арқылы балалардың сөздік қорын дамыту. топтағы жиһаздарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу Тілдік дамытушы орта. – Балалар, сендер бүгін таңертең тұрып қайда келдіңіздер? – Сендерге балабақшада ұнай ма? Педагог өзін таныстырған соң, балаларды балабақша өмірімен таныстырады. - Балалар, мынау</p>

<p>·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді?</p> <p>·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді?</p> <p>Дәрігер апайымыз не істейді екен?</p> <p>Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім?</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды.</p> <p>Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз,</p>	<p>–Алашадақандайтүстербар?</p> <p>–Алашада қызыл түсбар</p> <p>.(Білетін түстерінайтады).</p> <p>–Мынау–домбыра.</p> <p>(Домбыра суретікөрсетіледі).</p> <p>–Мынауне?</p> <p>–Мынау– домбыра.</p> <p>4.Дыбыстық жаттығулар:</p> <p>Қ-қ-қ-қ- дық-дық – әдемі сандық.</p> <p>Қ-қ-қ-қ -мақ-мақ–сырмақ.</p> <p>Үй-үй-үй – киіз үй</p> <p>Із-із-із – киіз</p> <p>5.Тіл дамыту.</p> <p>Жаңа сөздерден сөз тіркестері мен жай сөйлемдер құрау.</p> <p>Мысалы:Мынау – киіз үй.</p> <p>Киіз үйде сандық бар. Сандықағаштан жасалады.</p> <p>Киіз үйде сырмақ бар. Сырмақ әдемі, жылы.</p> <p>Сырмақ жүнненжасалады.Киізүйдеалашажәнедомбырабар.</p> <p>6.Сергіту сәті.</p> <p>Орнымыздан тұрайық,</p> <p>Керегенікұрайық.</p> <p>Уық болыпиіліп,</p> <p>Киізүйдікұрайық.</p> <p>7.Сөздік ойын. «Тыңда,көрсет,қайтала»</p> <p>Мақсаты:Балалар суреттегі бейнеленген заттарды қазақ тілінде айта алады.Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.</p> <p>Балалар киіз үй ішіндегі заттарды атайды,балалар сөзді қайталап, суретін көрсетеді.</p> <p>8.Қорытынды.</p> <p>Өтілген жаңа тақырып бойынша сұрақ-жауап ойыны.</p> <p>Рефлексия: «Оң қол, сол қол».</p> <p>Сабақ ұнаса – оң қолды,</p> <p>Сабақ ұнамаса – сол қолды көтереді.</p>	<p>4. Аға әдепті болса, іні әдепті,</p> <p>Апа әдепті болса, сіңлі әдепті.</p> <p>Үшінші тапсырма:</p> <p>Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс.</p> <p>Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды.</p> <p>– Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның аты – ... . Атам теледидар көреді.</p> <p>– Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады.</p> <p>– Мынау – менің әкем. Әкемнің аты..... Әкем ойыншық берді.</p> <p>– Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді.</p> <p>Біз тату тұрамыз.</p> <p>Төртінші тапсырма:</p> <p>Диалог құру.</p> <p>Сұрақтарға жауап беру.</p> <p>Балалар бір-біріне сұрақтар қояды.</p> <p>– Сенің ағаң бар ма?</p> <p>– Ағанның аты кім?</p> <p>– Сенің әпкең бар ма?51</p> <p>– Әпкеңнің аты кім?</p> <p>т.с.с</p>	<p>айтайық. "П" дыбысы парта сөзінде бірінші болып тұр. Екі дыбыс бір-біріне өте ұқсас дыбыстар. «Б» мен «П» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынандай: «Б» – «П» дыбыстары кішкене тіл ашық тұрып, дем ауыз арқылы қатты жұмылған еріндердің кілт ашылуынан сыртқа шығу нәтижесінде жасалады.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>«Б» дыбысының буын ішінде келетін сөздерге мысалдар:</p> <p>Ба-ба-ба – бала.</p> <p>Бо-бо-бо – бота</p> <p>Бө-бө-бө – бөрік.</p> <p>Табыл – дабыл.</p> <p>Бақа – бақбақ.</p> <p>«П» дыбысының буын ішінде</p>	<p>біздің тобымыздың бөлмесі. Бөлмеміз жарық, әрі кең. Топта сіздерге арналған көп ойыншықтар бар</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>(Балаларға демонстрациялық көрнекілікті көрсете отырып, балабақшамен таныстыру) – Мынау не? – Оған не саламыз? т.б. сипаттарын атау, түсін, көлемін айту.</p> <p>– Мынау не?</p> <p>– Оған не саламыз?</p> <p>– Қандай ойыншық көріп тұрсыңдар?</p> <p>– Мынау не?</p> <p>(Кереует – жататын төсек).</p> <p>– Онда не істейміз? (ұйықтаймыз, т.б.) топ, бөлме, кереует, қолжуғыш сөздерімен сөздік жұмыс жүргізіледі</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Топ – бұл жерде балабақшада балалардың шоғыры. Бөлме – ғимарат ішіндегі жеке үй</p>
---	---	---	---	--

<p>Біз-осы үйдің сәніміз.</p> <p>Сөздік қор. Бала, бала, баламыз <i>Е.Өтетілеуұлы</i> Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз!</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. . «Балабақшамды безендіремін» Балалар дәптерде салынған балабақша үйін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p>	<p>9. Балалармен қоштасу. Күтілетін нәтиже: Сөздегі қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтады, сөздегі дыбыстардың орнын ажыратады. Киіз үйдің заттарын білдіретін сөздерді біледі.</p>	<p>Бесінші тапсырма. Дидактикалық ойын: «Тыңда, есте сақта, қайтала». Қуыршақ Сәуле сан тіркесімен отбасы мүшелерін айтады, балалар тыңдап алып, қайталаулары керек. Мысалы: менің 2 әжем, 1 атам, анам, 3 інім бар. 3. Дыбыстық жаттығулар: Ә-ә-ә – әже Ө-ө-ө – әке І-і-і- ің-ің – сің-лі Сергіту сәті. Дөңгеленіп тұрамыз, Керегені құрамыз. Уықтарша иіліп, Шаңырақты көтеріп, Қазақ үйді құрамыз. 4. Суретпен жұмыс 1. Суреттерге қара. Отбасы мүшелерін ата. Сөйлем құра. Жеке жұмыс. Үлгі: Менің атам бар. Атамның аты – ... . 5. Рефлексия. Қорытындылау. Балаларды мадақтау. – Сендерге ойын ұнады ма? Қандай тапсырма ең қызықты болды?</p>	<p>кездесетін сөздерге мысал: Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ. Сөздік қор. Балабақшадағы алғашқы күн Кішкентай Балжанды таңертең әжесі ұйқысынан оятты. – Сен бүгін балабақшаға барасың, онда сені жаңа достарың және апайың күтіп отыр, – деді әжесі. Қуанып кеткен Балжан әп-сәтте дайын бола қалды. Өйткені оның үйде іші пысатын, әжесінің мазасын алатын. Балабақшаға баруды асыға күтіп жүрген еді. Әжесі қолынан жетектеп балабақшаға алып келді, тобына ертіп кірді. – Ал, балалар, әңгімені әрі қарай өз ойларыңмен</p>	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. «Нені қайда қоямыз?» дидактикалық ойыны. Ойын шарты: Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау- тон, оны шкафқа ілеміз, мынау -жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны қол жуатын бөлмеге қоямыз т.б.). Байланыстырып сөйлеу. Демонстрациялық көрнекіліктердегі суреттерді көрсете отырып, сұрақ-жауап арқылы қорытындылау. Күтілетін нәтиже: топтағы заттардың аттарын атап, киімдерін киім ілетін шкафқа жинауды; сұрақ-жауап арқылы диалогке қатысуды; заттарды ұқыпты күтіп ұстау ережесін</p>
---	---	--	--	--

<p>Жүректен жүрекке Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады.</p> <p>Күтілетін нәтиже: сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрайды, байланыстырып сөйлеуге дағдыланады.</p>		<p>Сендер өздеріңнің игерген білімдеріңнің дәрежесін, үлгерімдеріңді смайл арқылы белгілейсіңдер. Күтілетін нәтиже Дыбыстарды анық айтады, қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап береді</p>	<p>жалғастырыңдар, Балжан балабақшада кімдермен танысты, нелерді көрді, балабақша Балжанға ұнады ма? . Бірнеше дәптердегі суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтыру. Дәптердегі тапсырма орындалады. Педагог балалардың тілін жаңылтпаш қайталату арқылы жаттықтырады: 1. Тебіншек ат – шегіншек. 2. Шегіншек ат – тебіншек Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп. «Б» ұяң – дауыссыз, ал «п»</p>	<p>сақтау дағдысын біледі.</p>
---	--	--	--	--------------------------------

			<p>дыбысы – қатаң дауыссыз.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>– Балалар, бүгін қандай дыбыстармен таныстық?</p> <p>– Біз бүгін кім туралы әңгімеледік?</p> <p>Күтілетін нәтиже: жаңа дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; "б" "п" дыбыстарының ұқсастығын; әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады</p>	
<p>Баламен жеке жұмыс: «Нені қайда қоямыз?»</p> <p>Міндеті: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; Тілдің</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті) Міндеті: Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Көжекпен ойналық</p> <p>Міндеті: Жануарлардың тіршілігі жайлы мәлімет бере отырып, ауызша сөйлеулерін дамыту, сөздік қорларын толықтыру. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Табиғат мейірімді»</p> <p>Міндеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Неге ұқсайды?»</p> <p>Міндеті Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша</p>

<p>грамматикалық құрылымы - сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, Байланыстырып сөйлеу: - суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу Шарты: Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау- тон, оны шкафқа ілеміз, мынау -жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны қол жуатын бөлмеге қоямыз т.б.).</p>		<p>құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау Шарты: Қоянның іс-әрекетін айту</p>	<p>дұрыс, анық айтуды үйрету шарты: Тәрбиеші сөйлемді өзі бастап береді. Балалар сөйлемді ары қарай өздері жалғастырады. - Жер-ана мейірімді, өйткені ол ...(көкөністер мен жемістерді өсіреді) - Күн мейірімді, өйткені ол...(жарығы мен жылуын береді)</p>	<p>жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және түсінікті жауап беру. Шарты: Бұл тапсырмада балалар суреттегілердің неге ұқсайтынын айтып, сурет бойынша сәйкестендіреді.</p>
--	--	--	---	--

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 09.10-06.11.24

Сәрсенбі 09.10.24	Сәрсенбі 16.10.24	Сәрсенбі 23.10.24	Сәрсенбі 30.10.24	Сәрсенбі 06.11.24
<p>«Жемістер мен көкөністер»</p> <p>Міндеті: Күз туралы білімдерін толықтыру, жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту, сөздік қорын молайту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>«Жемістер мен көкөністер» ертегісі»</p> <p>Баяғы өткен заманда орманда түрлі өсімдіктермен бірге, жемістермен көкөністерде өмір сүріпті. Орманның төбесінен жарқыраған күн ешқашан кетпеген. Сондықтан күз де қыста болмаған, жемістермен көкөністер еш тоңбаған. (орманда өсіп тұрған жемістер мен көкөністерді көрсету)</p> <p>Бір күні күннің бетін бұлт басып, айнала түнеріп, салқындық орнайды, қатты жел соғады. Бұрын мұндайды көрмеген жемістермен көкөністер қатты тоңып</p>	<p>«Бақша мен бақ»</p> <p>Міндеті: Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту, балалардың сөздігіне көгөніс пен жеміс туралы жалпы түсінікті білдіретін сөздерді енгізу.</p> <p>ә) Сөздік қорын дамыту және дыбыстарды анық айтуға баулу, ауызша сөйлеуін дамыту. б) Еңбексүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалар назарын себеттегі жемістер мен көкөністерге аударып отырып, олардың кез келгенін алып, атын айтып, түсін, пішінін нақтылап сұрау. Мысалы: мынау алма, оның түсі қызыл, пішіні дөңгелек, дәмі тәтті т.б.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ойын-жаттығулар: («3» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау)</p> <p>а) Алманы ағаштан қалай</p>	<p>«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)»</p> <p>Міндеті:</p> <p>«Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр</p>	<p>«Менің жазғы демалысым»</p> <p>Міндеті: Балалармен аталған тақырып төңірегінде әңгіме қозғалады. Әр бала өзінің жазғы демалысы туралы ауызша айтады.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ой шақыру.</p> <p>Демалыс туралы не білеміз? Сұрақ- жауап әдісі арқылы өз ойларын айтады. Слайдта сұрақтар жазылып тұрады сол арқылы сабақтың тақырыбын ашады.</p> <p>1-сұрақ. Жаз айларын ата?</p> <p>2-сұрақ. Жазда нелер піседі?</p> <p>3- сұрақ. Жазда балалар не істейді?</p> <p>4-сұрақ. Жазда балалар қайда барады?</p> <p>«Жазғы демалыс» экраннан суреттер көрсетіледі.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p>	<p>«Жемістер бағында»</p> <p>Міндеті: Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту. Жемістердің атауын айтамыз, әріптерді толықтырып, дыбыстарды белгілеу біледі; жұмбақтар шешіп, жаңылтпаштарды қайталайды.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ойын «Мен бастаймын, сен жалғастыр»</p> <p>1 Апта күндерін : дүйсенбі ....</p> <p>2 Жыл мезгілдері: күз, ...</p> <p>3 Күз айлары: қыркүйек -.....</p> <p>«Дұрыс ата!» ойын-жаттығу.</p> <p>Тәрбиеші көкөністерді мен жемістерді бір себетке салып әкеледі. Балалар, танитын көкөністерді айтады.</p> <p>-Мынау-қияр (қазынақ, картоп, сәбіз, қызылша, орамжапырақ) Бұлар көкөністер.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>«Кім тез жинайды?» дамытушылық ойыны.</p> <p>Тәрбиеші екі шеңберді екі жаққа қояды. Жеміс пен көкөністерді екі себетке бөлек жинау. Жеміс пен көкөністерді топтастыру.</p>

<p>қалтырайды. Өздеріне пана іздеп жан-жаққа кете бастайды. Алма ,алмұрт, жүзім,банан,лимон жолға шығады.Жемістер келе жатса,орманның шетінде (үйшікті көрсету) үйшік тұрады Үйшікті көрген жемістер куанып қалады Үйшіктің есігін қағады. -Бұл үйшікте ата мен әже тұрады екен</p> <p>Ата:-Бұл кім?</p> <p>-Балалар,қане біз жемістерге көмектесейік,әйтпесе атамен әже оларды үйшікке кіргізбейді</p> <p>-Мынау не?</p> <p>-Балалар, алманың пішіні қандай,</p> <p>Түсі қандай?</p> <p>Балалар жемістерге көмектеседі</p> <p>Ата мен әже мәре-сәре болып отырса,тағы есік қағылады, ата келіп ашса, сәбіз, қызанақ, қияр, картоп келіп тұр екен.</p> <p>Қияр айтады: Ата бізді кіргізбесең болмайды, үсіп кетейіндеп тұрмыз-дейді.</p> <p>-Ата: сендер кімсіңдер?</p> <p>-Балалар көкөністерге көмектесеміз бе?-өйткені олар тонған,қорыққан,қане көкөністермен таныстырайық атайды</p> <p>Мынау не?</p> <p>-Қиярдың пішіні қандай ?</p> <p>-Ал түсі қандай?</p>	<p>алатынымызды сұрап, баққа барып себеттерімізге ағаштан үзіпүзіп жемістер жинауды ұсыну (жинайды). ә)Тәтті жемістердің дәмін татқысы келіп ұшып жүрген бал арасы болуды ұсыну (ыз-ыз деп ызылдап ұшады). «З» дыбысы бар қандай жемістер мен көгөністердің атауларын білетіндерін сұрап, бірге қайталау (жүзім, қарбыз, сәбіз)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Жұмбақ: Аспай піскен, қайнамай түскен. (Жеміс) (Түсіндіру жұмысын жүргізу: неге ол аспай және қайнамай піседі?)</p> <p>Педагог балаларға жемістер мен көгөністердің мол өнім беруі мен үлкен болып өсуінің себебін сұрай отырып, оның еңбекке байланысты екенін, күтіп-баптап өсірген бағбан еңбегінің зор екенін жеткізеді. Жемістер мен көгөністерді жемес бұрын қажетті қолданылатын тазалық кеңестерін дәріптейді</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жаңылтпаш (алма туралы)</p> <p>Бес түп алма, Бестік</p>	<p>бойынша жоғары төрге шығару.</p> <p>Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі, шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны үкі құсының қауырсынынан алынғанын және оның ерекшелігін айту.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр»</p> <p>Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады.</p>	<p>«Суреттерді сөйлетеміз» әдісі</p> <p>Суретпен жұмыс.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Жаз мезгілінде барған жаңа орындар туралы айтады, қала атауларын үйренеді.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Аталған қала атауларын буынға бөледі, дыбыс санын анықтайды.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қимылды ойын: «Гүл тереміз»</p> <p>Міндеті: 3 түрлі түсті гүлді (қызыл, сары, ақ) еденге шашып тастап, бір бала қызыл, бір бала сары, бір бала ақ түсті гүлдерді себетке жинайды. Қай бала бірінші жинап болса, сол бала жеңімпаз болады.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Ауызша баяндап айта алады.</p>	<p>Сөздік қор.</p> <p>балалар шеңбер бойына тұрып, сергіту сәтінің өлеңін қимыл-қозғалыстарына сай орындайды, бір-бір қоржыннан алады, екінші рет ойнағанда орнына салады.</p> <p>Күзгі шақта</p> <p>Біздің бақта</p> <p>Түрлі түсті</p> <p>Жеміс пісті: алма, алмұрт,жүзім, банан, апельсин, лимон.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>1.Кітапшадағы әріптерді толықтырып, дыбыстарды анықтап, егіншілікке керек заттарды танып, өріктің талда не жерде өсетінін ажыратып, қарындаштарды тіке және кері санау (таным дағды)</p> <p>2.Жаңылтпаштар мен жұмбақтар жайында әңгімелейді, ой қосып сұрақтарына жауап алады. (қатынас дағды)</p> <p>3.Бірнеше түсті суретті бейнелеу алгоритмін белгілейміз: - Ақшыл түстен бастап біртіндеп қою түске өтеміз. (шығармашылық дағды)</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі» тәрбиеші себетте</p>
---	--	--	--	---

<p>-Картоптың пішіні қандай пішінге ұқсас? -Картоптың түсі қандай? -осылайша ата оларда үйшікке кіргізеді. Үйшікке жиналған жемістер мен көкөністер қайта табысқандарына қуанып маз болады Ата мен әже жемістермен ағашқа орналастырады ,ал көкөністерді бақшаға жерге орналастырады</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Жемістермен көкөністер жақсы өсу үшін не қажет?</p> <p>-Олар жылуды қайдан алады? -Күн қандай пішінге ұқсайды? - Күннің түсі қандай? Олай болса балалар біз «Күн» жасайық. Тәрбиеші сары түсті дөңгелекке қыстырғыштарды қыстыру арқылы күн бейнесін жасап көрсетеді. Балаларға күн бейнесін жасауды ұсынады.</p> <p>Сөздік қор. Дойын «Сикырлы қоржын» -Балалар, алма, алмұрт, жүзім,өрік қайда өседі? -қызанақ, қияр, асқабақ, картоптар қайда өседі?</p>	<p>алғандікі, Төрт түп алма, Төрттік алғандікі., Бестік алған, Төрт түп алмайды. Төрттік алған, Бес түп алмайды. (Сандарды көрсете отырып айтады). Байланыстырып сөйлеу. Педагог оқу қызметін балаларға күз мезгілінің сыйы жемістер мен көгөністерді себеттерге бөліп салдыра отырып, «Еңбек – адамның екінші анасы» мәтелін қайталап, дәмді алма, алмұрт, жүзімнен дәм татуды ұсыну. Күтілетін нәтиже: жемістер мен көгөністерді және олардың пішіндерін ажыратуды; «З» дыбысын дұрыс айтуды; жемістердің бақта, көгөністердің бақшада өсетінін біледі.</p>	<p>Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б Сөздік қор. «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев)</p>		<p>қалған жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. Күтілетін нәтиже: Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.</p>
--	---	---	--	---

<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Д/ойын : «Жемістер мен көкөністердің дәмін ажырат» Көздері жұмылу күйде жемістер мен көкөністердің дәмін ажыратады Байланыстырып сөйлеу. 1« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі» тәрбиеші себетте қалған жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. Күтілетін нәтиже: Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.</p>				
<p>Баламен жеке жұмыс: «Түсі бойынша қос». Міндеті: Түстерді ажырата білуге үйрету Шарты: Суреттегі заттарды түсі бойынша сызықпен қосу. Балалар суреттегі заттарды түсімен ажыратып, бір түспен боялған заттарды сызықпен қосады</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Ц» және «Ч» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Мақсаты: Дыбыстар жайлы білімдерін толықтыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Айырмашылығын тап!» Міндеті: диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Жаз, күз (Сурет бойынша әңгіме құрау) Міндеті: Жаз және күз мезгілдерінің айырмашылықтарын әңгімелеуге үйрету. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Жолдан өте білесің бе?» Міндеті: Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу. Ойын шарты: Балалар екі топқа</p>

	<p>қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру Шарты «Ц» және «Ч» дыбыстары кездесетін сөздерді суреттен ата</p>	<p>көзқарасын білдіру. шарты: қаланың және ауылдың суреттері берілген. Балалар суреттерге қарап, қала мен ауылдың айырмашылығын табады</p>	<p>жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. Шарты Жыл мезгілдерін ажырату</p>	<p>бөлінеді. Көліктер, жаяу жүргіншілер.Бірінші топ көліктерге мінеді. Екінші топ жаяу жүргіншілер.Бағдаршамға, жол белгілеріне қарап, жолдан өтуі керек.</p>
--	--	--	--	---

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы
Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.11.-11.12.24

Сәрсенбі 13.11.24	Сәрсенбі 20.11.24	Сәрсенбі 27.11.24	Сәрсенбі 04.12.24	Сәрсенбі 11.12.24
<p>«Менің ойыншықтарым» Міндеті: Балалардың сөздік қорларын байыту, ойыншықтардың қазақша атауын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тілдік дамытушы орта. Педагог жетекшілігімен ойын: «Сөз ойла, тез ойла» Міндеті: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ойыншық түрлерін айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Кімге тиесілі ойыншық?» ойыншықтардың кімге тиесілі екенін анықтайды, ұл мен қыздардың ойыншығын ажыратады.</p> <p>Сөздік қор. «Ойыншықтар неден жасалады?»</p>	<p>«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)» Міндеті: «Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру. Тілдік дамытушы орта. Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр бойынша жоғары төрге шығару. Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі, шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны</p>	<p>«Жемістер бағында» Міндеті: Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту Жемістердің атауын айтамыз, әріптерді толықтырып, дыбыстарды белгілеу біледі; жұмбақтар шешіп, жаңылтпаштарды қайталайды. Тілдік дамытушы орта. Ойын «Мен бастаймын, сен жалғастыр» 1 Апта күндерін : дүйсенбі .... 2 Жыл мезгілдері: күз, ... 3 Күз айлары: қыркүйек -.....</p>	<p>«Менің сүйікті ойыншығым» Міндеті: Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету. Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалар, мына көріп тұрғандарың "Шаштараз "бұрышы, мынау ақ халат, жедел жәрдем, дәрі-дәрмек, ине, барометр,кеуде тыңдағыш тұрған бұрыш қалай аталады? – деп балалардан сұрайды. – Ал ыдыстар, жапқыштар тұрған бұрыш қалай аталады? – Көліктер, жол белгілері, бағдаршам тұрған бұрыш қалай аталады? – Міне, сендер ойын бұрышындағы түрлі ойыншықтармен таныстыңдар – Балалар, сендер ойын бөлмесінен қандай ойыншықтарды көрдіңдер? – Ойыншықтар неден жасалған екен? – Ойыншықтардың түстері қандай? – Ойын бұрышында көрген доп "Д" дыбысынан басталады. Ал шаштараз бұрышындағы</p>	<p>«Ойыншықтар» Міндеті: Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.Ойыншықтардың атын айтуға үйрету.Дидактикалық ойынның шартын түсініп,тапсырманы орындау,дұрыс айту.Ойыншықтарды күтіп,ұқыптылыққа тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Ойыншықтар туралы жұмбақтар Жұмбақ Шіркіннің өзіне обал-ақ, Жүреді аяқта домалап. (Доп) Аяғы бар,жүрмейді, Аузы бар,сөйлемейді. Көзі бар көрмейді. -Ол не? (қуыршақ) Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талдандап (ол жұмыртқадан жарып шығады) (балапан) Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?»</p>

<p>Ойыншық суреті көрсетіледі, суретке қарап ойыншықтың материалын айтады. Ағаш, пластмасса, темір, т.б атаулармен танысады.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. «Мен жасаған ойыншық» Ойыншықтарды қолдан жасауға бола ма? Болса қалай жасаймыз? Ойыншықтар бізге қайдан және қалай келеді? Деген сұрақтар қою арқылы бірізді және нақты айтуға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. «Менің сүйікті ойыншығым» Суретке қарап әңгіме құрауды және байланыстырып сөйлеуді үйрету, баланың сөздік қорын байыту.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді.</p>	<p>үкі құсының қауырсынынан алынғанын және оның ерекшелігін айту.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б</p> <p>Сөздік қор. «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Даусын айнытпай сал: Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы</p>	<p>«Дұрыс ата!» ойын-жаттығу. Тәрбиеші көкөністерді мен жемістерді бір себетке салып әкеледі. Балалар, танитын көкөністерді айтады. -Мынау-қияр (қазынақ, картоп, сәбіз, қызылша, орамжапырақ) Бұлар көкөністер.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Кім тез жинайды?» дамытушылық ойыны. Тәрбиеші екі шеңберді екі жаққа қояды. Жеміс пен көкөністерді екі себетке бөлек жинау. Жеміс пен көкөністерді топтастыру.</p> <p>Сөздік қор. балалар шеңбер бойына тұрып, сергіту сәтінің өлеңін қимыл-</p>	<p>тарақтар "Т" дыбысынан басталып тұр. – «Д» және «Т»дыбыстары – бір-біріне ұқсас дыбыстар.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. – «Д», «Т» дыбыстары – дауыссыз дыбыстар. Дыбыстардың дұрыс айтылу артикуляциясы. «Д» дыбысын айтқанда тіліміз алдыңғы, астыңғы тістерге қатар тиеді. «Т» дыбысын айтқанда тіліміз үстінгі тістің түбіне тиеді. Педагог «Д» және «Т»дыбыстарын буын ішінде айтқызады. Да – да – дала. До – до – доп. Та – та – тарақ.</p> <p>Сөздік қор. Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жаңылтпаш қайталату. Топ бала, топ бала, Ойнап жүр, топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. (Е.Өтетілеуұлы)</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. – Енді ойыншықтар арасынан ұнаған ойыншықтарыңды алып,</p>	<p>-Балалар мынау қай қуыршаққа керек? -Ұлға ма,әлде қызға ма? Қуыршақты көрсету. -Қыз қуыршақ қандай киім киеді екен?(көйлек,туфли т.б) -Ұлдар ше?(шалбар,шорты,жейде) -Олай болса оларға көмек көрсетейік. Әр затты сипаттап,айту.</p> <p>Сөздік қор. Ойыншық сататын дүкен, сатушы сөздерімен таныстыру. Дүкеншіден ойыншық аламыз, ақшасын төлейміз</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Дидактикалық ойын: «Мұнара құрастыру» Мына керемет ойыншықтар барлығы балалар үшін жасалған. Олар үлкендердің еңбегінің арқасында жасалады.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Әңгімелесу. Сендердің сүйікті ойыншықтарың бар ма? Қандай ойыншықты жақсы көресіңдер? Ойыншықтарды қалай ұстау керек?</p> <p>Күтілетін нәтиже: ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды;</p>
---	---	---	---	---

	<p>даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылады? (Жылаған дыбысты келтіреді).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балалар сүйікті ойыншықтары туралы сипаттап айтады.</p> <p>Педагог Сұлушаш қуыршақтың қайтатын уақыты болғанын, онымен қоштасып, үйренген жаңа сөздерді қайталап, қонақты шығарып салу</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>ойыншықтарды сипаттай алады. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгеруге дағдыланады; еркін қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды.</p>	<p>қозғалыстарына сай орындайды, бір-бір қоржыннан алады, екінші рет ойнағанда орнына салады.</p> <p>Күзгі шақта Біздің бақта Түрлі түсті Жеміс пісті: алма, алмұрт, жүзім, банан, апельсин, лимон.</p>	<p>сол туралы әңгіме құрап, суреттеп беріңдер. – Тағы да кім қандай ойыншықты ұнатады. – Иә, дұрыс, өте жақсы суреттеп әңгіме құрадыңдар.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды біледі.</p>	<p>ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды біледі.</p>
<p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>«Мынау не?» Міндеті</p> <p>Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту, ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту. Шарты: Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен</p>	<p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>«Заттың атын ата» Міндеті: Балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. Шарты: Суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке</p>	<p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>«Сүйікті ойыншықтар» Міндеті</p> <p>Ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету Шарты: Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау,</p>	<p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>«Көңілді доп» Міндеті: Ыдыстардың атын атай білуге, жылдамдылыққа баулу. шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, педагог ортаға тұрып, балаларға допты ақырын лақтырады. Оны қағып алған бала кез келген ыдыстың атын айту керек. Ескерту: бірінің айтқанын бірі қайталамау керек. Балалар шеңбер бойымен тұрады. Ойынды қызыға ойнайды</p>	<p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>Баламен жеке жұмыс:</p> <p>«Сүйікті ойыншықтар» Міндеті: Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Шарты: жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау.</p>

аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық.	атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.	доп домалақ, түсі көк, шарға ұқсайды.		Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды.
--	---	---	--	---

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы
Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.12.24-15.01.25

Сәрсенбі 18.12.24	Сәрсенбі 25.12.24	Сәрсенбі 08.01.25	Сәрсенбі 15.01.25
<p>Тақырыбы: «Менің оқулықтарым»</p> <p>Міндеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Менің оқулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша аталуын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту.</p>	<p>«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»</p> <p>Мақсаты: көлік туралы түсінік беру, олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Тілдік дамытушы орта. ғ, р, з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары</p> <p>Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Сөздік қор. «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары</p> <p>Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p>	<p>Міндеті: жеңіл көліктің неге олай аталатынын еске түсіреді; атауын айтып, буынға бөліп, дыбыстарды белгілеп, әріптерді толықтырады; жеңіл көлікті қолданғанда қауіпсіздік шараларын пайдаланатындығын біледі; велосипед пен жеңіл көлік жол ережелерін ажыратады; бағдаршамның түстерін танып, қауіпсіздік шараларын қолданады.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Көлік туралы жұмбақтар:</p> <p>Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ; Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? (Мәшине)</p> <p>Күндіз - түні жанамын, Дабыл беріп бәріне Үш түрлі түсім бар, Белгілі жас пен кәріге. (Бағдаршам)</p> <p>Тамақты еш жоқтамайды. (Велосипед)</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Ата-анаммен ата-әжеме бару үшін жолға шықтық. Қандай қауіпсіздік шарасын сақтау керек,</p>	<p>«Көлік түрлері»</p> <p>Міндеті: көліктер, олардың түрлері туралы түсінік беру. Өлең арқылы көлік түрлерінің маңызын түсіндіру. Есте сақтау, танымдық қабілеттерін, байқағыштығын дамыту. Еңбекүйгіштікке тәрбиелеу</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Жұмбақ</p> <p>Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға» , – дейді. Ол не? (Бағдаршам)</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Адамдар мәшинемен, автобуспен, пойызбен жерде жүреді, тікұшақпен, ұшақпен аспанда ұшады, кемемен, қайықпен суда жүзеді. Бұл заттарды бір сөзбен көліктер деп атаймыз.</p> <p>– Мынау қандай мәшине?</p> <p>– Жүк мәшинесі не тасиды?</p> <p>– Мәшиненің қорабы, кабинасы, дөңгелегі, моторы бар.</p> <p>– Мәшинені кім жүргізеді?</p> <p>– Суда жүзетін қандай көлік түрлерін білесіңдер?</p>

<p>Диалогке қатысуға үйрету</p> <p>Сөздік қор. «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Суретпен жұмыс: Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі дыбыстардың орнын анықтайды.</p>	<p>«Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже: күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.</p>	<p>машиналар жайында әңгіме айту (қатынас дағды)</p> <p>Сөздік қор. Жеңіл көліктің неше дөңгелегі бар? _____ Суретте бейнеленген _____ Көлік атауларымен танысу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Көліктің атын атап, буынға бөліп, дыбыстарды ажыратып, әріптерді толықтырып жазып, қарындаштарды тіке және кері санап, бағдаршамның түстерін ажыратып, велосипед пен көлік жолын біліп, жеңіл көліктің жолын анықтау (таным дағды)</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Велосипед пен мәшинең қандай айырмашылығы мен ұқсастығы бар? Ой толғау Көлік пайдаланғанда сақтау қажет қауіпсіздік шараларын айту; Көлік бөлігін ажырату, суреттің қалай салынғанын болжау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: ойларын жинақтап нақтылау дағдысын игереді; атауын айтып, буынға бөліп, дыбыстарды ажырата біледі; көлік пайдаланғанда сақтауға қажетті қауіпсіздік шараларын меңгереді; салыстыру, анықтауға қажетті дағдысын иеленеді; көлік бөлігін</p>	<p>– Кемеде матростар жұмыс істейді, оларды капитан басқарады. – Кемелер жүзу үшін не керек</p> <p>Сөздік қор. Ж.Смақовтың «Пойыз» өлеңі Кәне, кімнің бойы ұзын, Паравозы ол пойыздың. Қатар-қатар тұрайық, Пойызды бір құрайық. Ал, паравоз, баста алға, Бәрімізді басқар да. Піш-піш, піш-піш, біз кеттік, Жүрісті тым үдеттік. Гу-гу,гу-гу гуілде, Қалып қойма бәрің де.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. «Қандай көлік екенін тап» Ойын шарты: Суреттегі көлік түрлерінің жолдарын салу. Құрлықта жолмен жүретін болса астына жол, аспанда ұшатын болса бұлттар, суда жүзетіндерге көл салып беру керек.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Көлік түрлерін атап айтып беріндерші? Көліктер адамдарға не үшін қажет? Күтілетін нәтиже: Жұмбақ шешті, өлең мазмұнына байланысты сұрақтарға жауап берді, суретке қарап өлеңді жаттап алады; өлең мазмұнын, көліктердің әр салада пайдалануын; әртүрлі</p>
---	---	--	--

		ажыратады, суреттің қалай салынғанын болжай алады.	көліктерді жолдарымен қосады.
<p>Баламен жеке жұмыс: «Не істеп жатыр?» Міндеті Әңгіме құраймыз (шығармашылық элементтерімен әңгімелерді мазмұндауға, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға үйрету. Шарты: Әр балаға түрлі иттердің суретін беріп, олардың қимылдарына қарай не істеп тұрғанын айту.</p> <p>Мысалы: мына ит доппен ойнап тұр, ал мына ит ұйықтап жатыр, екі ит жүгіріп ойнап жүр, бір ит үріп тұр. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті иті туралы сұрау.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Орнын тап!» Міндеті: Жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (оқу құралдары), ойын арқылы сөздік қорын кеңейту.</p> <p>Шарты: Әр затты көлеңкесін бір-бірімен сәйкестендіру. (Оқу құралдарының атауын үйрету) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан ыдыс-аяқ түрлерін сұрау.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?» Міндеті : Көлік туралы түсінік беру, олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету.</p> <p>Шарты: «Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?» Міндеті : Көлік туралы түсінік беру, олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету. Шарты: Көліктің түрлерін көрсетеді (3—4 түрін көрсету). Алдымен жүк көлігін көрсету. – Мына көлікті жүк көлігі дейді. Бұл көлікпен жүк тасиды. – Ол не тасиды екен? (Құм, тас тасиды). – Жүк көлігі гүрілдейді. «Гүр-гүр-гүр» деген дыбыс шығарады. – Балалар, мынау қандай көлік? (Автобус) – Мына көлікті автобус көлігі дейді. Бұл көлікпен адамдарды тасиды, т.б</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Ж» және «ш» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Міндеті: Ж және ш дыбыстарын дұрыс дыбыстап айтуға жаттықтыру.</p> <p>Шарты «Ж» және «ш» дыбыстары кездесетін сөздерді атау</p>

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 22.01- 19.02.25

Сәрсенбі 22.01.25	Сәрсенбі 29.01.25	Сәрсенбі 05.02.25	Сәрсенбі 12.02.25	Сәрсенбі 19.02.25
<p>«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?» Мақсаты: көлік туралы түсінік беру, олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету Мақсаты: Тілдік дамытушы орта. Ғ, р, з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп</p>	<p>«Жұмбақ шеш» ойыны Мақсаты: Логикалық ойлау дағдыларын дамыту. Жүргізілуі: Педагог туыстық қарым-қатынасқа байланысты жұмбақ оқиды. Балалар оның жауабын табуы керек. Мысалдар: 1. Атадан туған төрт бала, Аты да бір, заты да бір, Бір-бірінен артық емес, Дәл осылар бірдей тең. (Жыл мезгілдері) 2. Көп туысты біріктірген, Үлкен-кіші жиналған, Ақыл айтып жүретін Әулеттің басын құраған. (Ата)</p>	<p>«Ойнайық та ойлайық» Мақсаты: Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеу тіліндегі тұрмыстық сөздерді дұрыс айту Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Кідірме» Мақсаты: Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. Барысы: Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-</p>	<p>«Саяхатшы ертегісі» Мақсаты: Сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын және сөйлеу мәдениетін дамыту. Тілдік дамытушы орта. Педагог «Саяхатшы» ертегісін мәнерлеп оқиды. Орманмен Қоян қашқанда, Сәбізі түсіп қалады. Бара жатқан Қасқырға Түлкі тауып алады. «Жей салар ем мұны мен Ішіме бірақ жаға ма? Құттықтап туған күніңмен, Берейін Қасқыр ағама», – Деп Түлкі сары сәбізді Қасқырға сәндеп ұсынды. Ол суға оны ағызды, «Қайтем, – деп, – былғап тісімді». Судан Мысық тауып ап, Тастауға оны қимады. Түлкінің туған күнінде Сәбізді оған сыйлады. «Қайтем – деп, – мұны», –</p>	<p>Дыбыстарды дұрыс айтайық (а–ә, о–ө). Мақсаты: қазақ тіліндегі дыбыстарды дұрыс айта білуін және зейін қойып тыңдауын жетілдіру, сөздерде дауысты дыбыстарды анық айта білуін қалыптастыру Тілдік дамытушы орта. Алдымыздан кезіккен Көп танысты көреміз. Бәріне де ізетпен Біздер сәлем береміз. (Е. Өтетілеуұлы) Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Келгенше апам жұмыстан Бесікте ойнап жатады. Өрнені ұғып дыбыстан «А-а-а» – деп үн қатады. – Бұл кім? – Кішкентай бала «а-а-а-а», – деп ән салады екен. Ақ бұзауым ұнайды, «Мө-мө», – деп сүт сұрайды.</p>

<p>және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>«Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары</p> <p>Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже: күлік түрлерінің қажеттілігің біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.</p>	<p>«Жұмбақ шешу» ойыны</p> <p>Мақсаты: Балаларға логикалық ойлау қабілетін дамыту.</p> <p>Жүргізілуі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагог төрт түлікке байланысты жұмбақтар оқиды. • Балалар жауабын табуы керек. <p>Мысалдар:</p> <p>1. Үстінде екі тауы бар, Төрт аяғы бар, Шөлге шыдамды жануар. (Түйе)</p> <p>2. Өзі сақ, Өзі пысық, Жайылған жері – Таудың ығы. (Қой)</p> <p>3. Құлағы бар қалқайған, Тұяғы бар тарпайған, Жалы бар, құйрығы ұзын, Шабысынан талмайды. (Жылқы)</p> <p>4. Өрісі кең, Жайлауы мол, Сүті көп, Адамға пайдасы зор. (Сиыр)</p>	<p>келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>«Тұрмыстық зат атауларын» дұрыс айтуды үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Педагог жетекшілігімен ойын:</p> <p>«Кім тез?»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Балалардың шапшандықтарын бақылау.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Отбасының күзгі еңбегі</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Балалардың сөйлеу мәдениетін жетілдіру;</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.</p>	<p>танданды, Мысыққа Түлкі шамданды.</p> <p>Лақтырған Түлкі сәбізді Қуанып Қоян тауып алды.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ертегі ұнады ма? 2. Ертегідегі кейіпкерлерін ата. 3. Қоян нені жоғалтты? 4. Сәбізді нелер тауып алады? <p>Сөздік қор.</p> <p>Ертегіні сахналау</p> <p>Педагог ертегіні сахналауға ұсынады. Көрсетілім барысында балаларға кезек-кезек кейіпкерлер сөзін айтқызып отырады.</p> <p>Балалар ұнаған кейіпкерлерін таңдайды, кейіпкерлердің басқа киетін бейнелерін киеді, сахналап ойнайды.</p> <p>Автордың сөздерін педагог оқиды</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Педагог жетекшілігімен ойын:</p> <p>«Кейікерлерді тап»</p> <p>Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін ажырату. Тәрбиеші ертегілердің аттарын айтады. Ал, балалар сол аталған ертегінің кейіпкерлерін тауып айтады.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p>	<p>Ақ бұзау жақсы фермада, Апарамын көрмеге. (Е.Өтетілеуұлы)</p> <p>Лағым-ау, лағым, Естімей ме құлағың? Айтқан сөзді ұқпайсың, Келмей ме әлде тіл алғың? (Н. Меңгітаев)</p> <p>Оятпа, әтеш, сен бізді, Өзім де сездім, таң атты. Сенсіз-ақ білем мезгілді Танимын енді сағатты. (А. Сопыбеков)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Әр үй жануарларының төлдерінің атауларын жаттайды.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Төлдер қалай дыбыстайды?» ойыны арқылы әр малдың төлдерінің қалай дыбыстайтынын айту. Бұзау қалай дыбыстайды? («Мө-мө-мө» деген дыбысты қайталату). Лақ қалай дыбыстайды? («Мә-мә-мә» деген дыбысты қайталату) т.б.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p>
---	---	---	--	--

			<p>Жұмыс дәптерімен жұмыс.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қандай сыйлық алғанды ұнатасың? Суретін сал. 2. Суретке қара. Жасырынған заттарды тап. Ата. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. 3. Рефлексия. <p>Күтілетін нәтиже: Сөздерді байланыстырып, сөйлем құрап айта алады. Ойларын жеткізе біледі.</p>	<p>«Төлдер қалай дыбыстайды?» ойыны арқылы әр малдың төлдерінің қалай дыбыстайтынын айту. Бұзау қалай дыбыстайды? («Мө-мө-мө» деген дыбысты қайталату). Лақ қалай дыбыстайды? («Мә-мә-мә» деген дыбысты қайталату) т.б.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Үй құстары мен жануарларға қамқорлық жасайды. Есте сақтау қабілетін жетілдіріп, дауысты дыбыстарды дұрыс айту керектігін біледі. Үй жануарларының төлдерін дұрыс атап, олар туралы білетіндерін әңгімелейді.</p>
<p>Баламен жеке жұмыс: Ойыншықтар дүкені Міндеті: Ағаштан, шыныдан, пластамассадан жасалатын ойыншықтар жайлы әңгіме құрау Шарты: Сүйікті ойыншықтары туралы әңгімелеу</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті: Баланы тез ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. шарты: Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты –</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Менің сүйікті үй жануарларым (Өз тәжірибесінен әңгіме құрау) Міндеті : Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. Ойын шарты: үй жануарларына байланысты суреттер алып, сол суреттегі жануарды атап,</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Көңілді доп» Міндеті: Ыдыстардың атын атай білуге, жылдамдылыққа баулу. шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, педагог ортаға тұрып, балаларға допты ақырын лақтырады. Оны қағып алған бала кез келген ыдыстың атын айту керек. Ескерту: бірінің айтқанын бірі қайталамау керек. Балалар</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Екі сараң қонжық» венгр халық ертегісін сахналау Міндеті: Ертегі мазмұнын түсіндіру. Сараң сөзінің мағынасын ашып айту. Ойын шарты із арқылы жануарды табу</p>

	кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді	олардың дауысын келтіріп, (мөмө-мө, мяу-мяу-мяу) олар туралы мейірімді сөздерді атау. Мысалы, боташым, құлыншағым.т.	шеңбер бойымен тұрады. Ойынды қызыға ойнайды	
--	---	--	---	--

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 26.02-26.03.25

Сәрсенбі 26.02.25	Сәрсенбі 05.03.25	Сәрсенбі 12.03.25	Сәрсенбі 19.03.25	Сәрсенбі 26.03.25
<p>Қолғап ертегісі</p> <p>Мақсаты: Сөз тіркестерін және сөйлемдер құрауға, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуды үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Жұмбақ жасыру: Бес балаға бір бешпент, Бірге киіп,бір шешпек. -Балалар,қолған бізге не үшін керек? -Қолғап нешеу болады? -Қолғап қандай болады?</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Қолғап» ертегісі Ертеде бір атай күшігімен орманға келе жатсы, қолына киетін қолғабының біреуін түсіріп алыпты.Оны көрген тышқан қолғаптың ішіне кіріп алып: «Мен енді осында тұрамын»-депті. Одан кейін бақа секіріп келіп:Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Тышқан:Мен шиқылдауық тышқанмын,Ал сен кімсің?-деп сұрапты. Бақа:Мен бақылдауық бақамын мені кіргізші?- депті. Тышқан: «Кел» -депті. Сөйтіп ,олар қолғаптың ішінде екеу болыпты.Міне,Қоянда жүгіріп</p>	<p>«Күзгі жапырақтар»</p> <p>Мақсаты: Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. Суреттерге қарап сипаттама жасайды.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу.</p> <p>Сөздік қор.</p>	<p>Сүйікті ойыншықтар (ойыншықтар туралы әңгіме құрау).</p> <p>Мақсаты: ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап бекіту, «ң» дыбысын дұрыс айтуға жаттықтыру</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Дос болып біз жүрейік, Ойнайық та күлейік. Достық деген тамаша Міне, тұрмыз жараса.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>«Ойыншықтар неден жасалады?»</p> <p>Әр ойыншыққа сипаттама береді, ойыншықтардың материалдарына талдау жасайды.</p>	<p>«Ойнайық та ойнайық»</p> <p>Мақсаты: Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеу тіліндегі тұрмыстық сөздерді дұрыс айту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Кідірме»</p> <p>Мақсаты: Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру.</p> <p>Барысы: Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады.</p> <p>Сөздік қор. «Тұрмыстық зат атауларын» дұрыс айтуды үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Педагог жетекшілігімен ойын: «Кім тез?»</p>	<p>Неше? Санау</p> <p>Мақсаты: Санамақтар жаттау, тура және кері санау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. «Бір үйде біз нешеуіміз?» санамағы Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық, екеуіміз. Бас бармағым – папам, Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам Шылдыр шүмек – мен Титтей бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуіміз? Бір үйде біз бесеуіміз.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сандарды дұрыс айтуды үйрету</p> <p>Сөздік қор. 10. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Беске бесті қосқанда Болады екен он саусақ.</p>

<p>келіп,қолғапқа жақындап: «Мына қолғапта қайсысың тұрсың?», -депті.</p> <p>Тышан,бақа: «Шиқылдауық тышқанмын,бақылдауық бақамын.Ал сен қайсы жануарсың?»-деп сұрапты.</p> <p>Қоян: «Мен желаяқ Қоянмын.Мені де кіргізіндерші?»-депті.</p> <p>Олар: «Кел»-депті.</p> <p>Сөйтіп олар үшеу болыпты.</p> <p>Одан кейін түлкі келіп: «Мына қолғапта қайсысың тұрасың?»-депті.</p> <p>Олар:</p> <p>«Шиқылдауық Тышқанмын, бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын.Ал сен өзің қай жануарсың?»-депті.</p> <p>Түлкі: «Мен әпкелеріңмін. Кіргізіндерші мені де»-депті.</p> <p>Олар: «Жарайды, кел»-депті.</p> <p>Сөйтіп,қасқырда келіпті: «Мына қолғапта қайсың тұрасың ?»-депті.</p> <p>Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті.</p> <p>Қасқыр: «Ал мен қасқыр ағаларыңмын,кіргізіндерші мені де», -депті.</p> <p>Сөйтіп қолғапқа бесеуі де сыйып кетіпті. «Хрпо-хро-хро», -деп қабан жүгіріп келіпті:</p> <p>Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?, -депті.</p> <p>Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық</p>	<p>«Жапырақтардың түсі қандай?»</p> <p>түстердің қазақша атауларын дұрыс айтуды үйренеді.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Қай ағаштың жапырағы?» сөздерге дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Суреттерге қарап әңгіме құрайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Күзгі жапырақтар туралы (түсі, пішіні, түрі, көлемі) ауызша айта алады. Суретін салады. Қажетті түске бояйды (Сурет салу)</p>	<p>Сөздік қор.</p> <p>«Бұл қандай ойыншық?»</p> <p>Ойын шарты:</p> <p>Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау. Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Ойыншықтар әлеміне саяхат»</p> <p>Сурет бойынша ойыншық атауларын айтады.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Суреттерге қарап әңгіме құрастырады.</p> <p>«Менің сүйікті ойыншығым...»</p> <p>сөзін ары қарай жалғастырып өз</p>	<p>Мақсаты: Балалардың шапшаңдықтарын бақылау.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Отбасының күзгі еңбегі</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөйлеу мәдениетін жетілдіру;</p> <p>Күтілетін нәтиже: Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.</p>	<p>Жаза-жаза сауағым Әлсіреді шаршады. Оңға, солға бұрамыз, Сосын қайта жазамыз.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Суреттерге қарап «нешеу», қанша? сұрақтарына жауап береді.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Сандармен байланысты сөйлемдер құрайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Санамақтар жаттайды. Тура және кері санай алады. Үйренген сөздерін күнделікті өмірде қолдана біледі.</p>
--	---	--	--	---

<p>Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын. Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қабан: «Мен Қабанмын, мені декігізіңдерші»,,-депті. Олар: Сен мұнда қалай кіресің,-дейді. Қабан: «Мен кіре аламын, жіберсендер»,,-депті. Олар: «Жарайды ,кіре ғой»- депті.Сөйтіп олар алтау болыпты. Қолғаптың іші тар болыпты. Сөйтіп отырғанда Аю келіп: «Мына қолғапта қайсың тұрасың?»-депті. Олар: «Шикылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын, Мен қабанмын.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Аю: «Қалай көпсіңдер,мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар:Қалай кіргіземіз,өзі іші тар боп тұрса?» Аю: «Қалай болса да сыйамыз?»-депті. Олар: «Жарайды, кел жанымыз-ға». Сөйтіп аюда сыйып жетеу болыпты.Қолғаптың іші тар,міне жарылайындеп тұрғандай.Бір кезде ата өзінің қолғабының жоқ екенін байқап қалады.Сөйтіп қайта кері қарайжүреді,ал иті болса алға қарай жүгіріп кетеді. Жүгіріп келе жатып,қолғапты көреді.Қолғап қозғалып жатыр.Ит сонда: «әуп-әуп- әуп»,,-деп үреді.Қолғап ішіндегі жануарлар қорқып,барлығы жан-жаққа</p>		<p>ойыншықтары туралы әңгімелейді. Күтілетін нәтиже: Әр ойыншықтарға сипаттама беру және оларды ойыншықтар арасынан табуды біледі, дыбыстарды дұрыс айту дағдысын үйренеді, ойыншықтарды , ұқыпты, күтіп ұстау керектігін біледі.</p>		
--	--	---	--	--

<p>қашып кетеді.Атай өз қолғабын көріп алып кетті. Сөздік қор. Сөздік жұмыс:қолғап. Қостілділік компонент: Қолғап-варежки. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сергіту жаттығуы: Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім,екеуін, Болады екен он саусақ Байланыстырып сөйлеу. Сахналау: «Қолғап» ертегісін сахналайды. Күтілетін нәтиже: Ертегі кейіпкерлерін атап, олардың қимыл-әрекеттерін, сөздерін келтіре алады.</p>				
<p>Баламен жеке жұмыс: «Қолғап» украин халық ертегісін сахналау Міндеті: Сөйлеу мәнерлері мен сөйлемді дұрыс құрау дағдыларын дамыту. Шарты: Оң-солды ажыратып, қолғаптың сыңарын табады</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Айлакер түлкі» орыс халық ертегісін сахналау Міндеті: Ертегі мазмұнын түсіндіру. театрландырылған әрекеттің басқа да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту Шарты:Ертегіні әңгімелеу</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Жаз, күз (Сурет бойынша әңгіме құрау) Міндеті: Жаз және күз мезгілдерінің айырмашылықтарын әңгімелеуге үйрету. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Қуыршақ Әйгерімнің туған күні Міндеті: Туған күн де мереке түріне жататындығын түсіндіру Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Шарты: тығылған ойыншықты тауып, атын атап, түсін, үлкен, кішілігін ажыратып, сол ойыншыққа өздерің мейірімді тілек тілейсіндер. Мысалы, балалар алдымен көздерін жұмады,</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті) Міндеті: Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен</p>

		<p>электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту.</p> <p>Шарты Жыл мезгілдерін ажырату</p>	<p>қойылған ойыншықтар ішінен педагог біреуін жасырып қояды. Қандай ойыншық жоқ?</p>	<p>жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Шарты: «З» мен «С» дыбыстарын дұрыс айту</p>
--	--	--	--	---

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 02.04-30.04.25

Сәрсенбі 02.04.24	Сәрсенбі 09.04.25	Сәрсенбі 16.04.25	Сәрсенбі 23.04.25	Сәрсенбі 30.04.25
<p>«Жемістер мен жидектер» Мақсаты: қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сөздерді байланыстырып, сөйлемдер құрауды дағдыландыру. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету Тілдік дамытушы орта. Көкөністер мен жеміс-жидектер</p> <p>-Күз мезгілі екенін біз қайдан білеміз?</p> <p>-Қандай жеміс – жидектерді білесіңдер?</p> <p>-Алманың түсі қандай болады?</p> <p>-Пішіні қандай?</p> <p>-Құлпынайдың көлемі қандай?</p> <p>-Бүгін аналарына жеміс-жидек сыйлағыларын келе ме?</p> <p>-Сендердің алдарында әдемі жеміс-жидек салуға арналған тәрелкелер және жаңа ғана бақтан әкелінген жеміс-жидектер тұр.</p>	<p>Менің досым Мақсаты: Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Тілдік дамытушы орта. Суретпен жұмыс: суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Дос қандай болу керек?» жағдаяттық сұрақтарға жауап береді Сөздік қор. «Менің досымның қасиеттері» достық жақсы қасиеттер ұғымдары арқылы сөздік қор молаяды. Тілдің грамматикалық құрылымы. Достық көмек. Мақсаты: Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш</p>	<p>«Саяхатшы ертегісі» Мақсаты: Сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын және сөйлеу мәдениетін дамыту.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. Педагог «Саяхатшы» ертегісін мәнерлеп оқиды. Орманмен Қоян қашқанда, Сәбізі түсіп қалады. Бара жатқан Қасқырға Түлкі тауып алады. «Жей салар ем мұны мен Ішіме бірақ жаға ма? Құттықтап туған күніңмен, Берейін Қасқыр ағама», – Дөп Түлкі сары сәбізді Қасқырға сәндеп ұсынды. Ол суға оны ағызды,</p>	<p>«Кітап сыры» Мақсаты: Кітаптардан балалардың сұранысы бойынша ертегі, тақпақтар, әңгімелер оқып беру. Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, балалардың мазмұндауын үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Қандай ертегі білесің?» Мақсаты: Сөздік қорын молайту. Тіл тазалығын қалыптастыру. Барысы: Ертегі айтып беріп, ауызша мазмұнын сұрау. Сөздік қор.</p>	<p>Апта күндері Мақсаты: апта күндерінің қазақша атауын дұрыс айту, есте сақтауға үйрету Тілдік дамытушы орта. Дүйсенбі Сейсенбі Сәрсенбі Бейсенбі Жұма Сенбі Жексенбі Апта күндерін хормен айту. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Bilim kids-тің «Апта күндері» видеоролигін көрсету Сөздік қор. Ширату сұрақтары: «Бүгін қандай күн?» Бір аптада неше күн бар? Жұманың алдында қай күн келеді? Осы сәрсенбіден келесі сәрсенбіге дейін неше күн өтеді? Сейсенбіден кейін неше күн өткенде сенбі болады? Сейсенбі аптаның нешінші күні?</p>

<p>-Ендеше, балалар, біз сол жеміс-жидектерді тәрелкеге орналастырайық. Мұқият қарап алыңдар, тәрелкеге жеміс – жидектерді бірінен кейін бірін әдемілеп жапсырамыз</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дидактикалық ойын: «Жемістер мен жидектерді ажыратады».</p> <p>Мақсаты: балаларға жемістер мен жидектерді қайда өсетінін, оларды ажырата білуге баулу. Саусақ моторикасын дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Сөздік жұмыс: жеміс- жидектер.</p> <p>Билингвальді компонент: жемістер- фрукты, жидек- ягода.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. жидек атауларын дұрыс айтуға үйрету: құлпынай, юүлдірген, қарақат, т.б. Жеміс атауларын дұрыс айтуға үйрету: алма, алмұрт, өрік, шие, т.б. Байланыстырып сөйлеу. Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім білгір?»</p>	<p>түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу Байланыстырып сөйлеу. «Менің досым...» әр бала өз досы туралы әңгімелеп береді. Күтілетін нәтиже: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтады.</p>	<p>«Қайтем, – деп, – былғап тісімді.» Судан Мысық тауып ап, Тастауға оны кимады. Түлкінің туған күнінде Сәбізді оған сыйлады. «Қайтем – деп, – мұны», – таңданды, Мысыққа Түлкі шамданды. Лақтырған Түлкі сәбізді Қуанып Қоян тауып алды. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу: 1. Ертегі ұнады ма? 2. Ертегідегі кейіпкерлерін ата. 3. Қоян нені жоғалтты? 4. Сәбізді нелер тауып алады? Сөздік қор. Ертегіні сахналау Педагог ертегіні сахналауға ұсынады. Көрсетілім барысында балаларға кезек-кезек кейіпкерлер сөзін айтқызып отырады. Балалар ұнаған кейіпкерлерін</p>	<p>«Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы. «Кітаптар жәрмеңкесі» Апта бойы балалардың жасаған кітаптарынан жәрмеңке ұйымдастырп, басқа топтардың балаларын шақырып тамашалату. Кіші топтан келген балаларды кітап жасау шеберханасына шақырып, кітап жасауды үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Балалардан ұнататын кітаптарын сұрап, не себептен ұнататынын білу. Сұрақтар қою. 1. Саған қандай кітап ұнайды? 2. Қандай ертегілерді ұнатасың? 3. Қандай кейіпкерлер ұнайды? Жағымды немесе жағымсыз кейіпкер дегенді қалай түсінесің?</p>	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Апта деген атайдың Жеті бірдей қызы бар: Біріншісі-Дүйсенбі, Екіншісі-Сейсенбі, Үшіншісі-Сәрсенбі, Төртіншісі-Бейсенбі, Бесіншісі-Жұма, Алтыншысы-Сенбі, Жетіншісі-Жексенбі</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. «Айша бұл күні не істейді?» Суреттергі жағдайларға байланысты сөйлемдер құрайды. Күтілетін нәтиже: үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды</p>
---	---	---	--	---

<p>Шарты: Тақтада көрсетілген жидектерді себетке ,жемістерді қорапқа салу керек.</p> <p>Күтілетін нәтиже: жемістер мен жидектер туралы біледі, оларды ажырата алады, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.</p>		<p>таңдайды, кейіпкерлердің басқа киетін бейнелерін киеді, сахналап ойнайды. Автордың сөздерін педагог оқиды</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Педагог жетекшілігімен ойын: «Кейікерлерді тап»</p> <p>Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін ажырату. Тәрбиеші ертегілердің аттарын айтады. Ал, балалар сол аталған ертегінің кейіпкерлерін тауып айтады.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс.</p> <p>1. Қандай сыйлық алғанды ұнатасың? Суретін сал.</p> <p>2. Суретке қара. Жасырынған заттарды тап. Ата. Педагог жеке жұмыс жүргізеді.</p> <p>3. Рефлексия.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Сөздерді байланыстырып,</p>	<p>Күтілетін нәтиже: Балалардың өздеріне кітап оқуға мүмкіндік беріледі. Кітап суреттеріне қарап, өздері оқып жатқан кейіп танытып, эмоционалды-бейнелік мазмұнын бере біледі.</p>	
--	--	--	---	--

		сөйлем құрап айта алады. Ойларын жеткізе біледі.		
<p>Баламен жеке жұмыс: «Не дәмді?» ертегісі Міндеті: Өз ойларын жеткізе білу дағдыларын дамыту. Шарты: баланың көзі жұмылады. Қоржынға салынған көгөністер мен жемістер қолдарына алып, оның дәмі қандай болатынын және пішінін айтып, атын атау керек. Ойында тапқан жемісімізді немесе көгөністі сипап сезу арқылы жылдам баяндап беру керек екенін айту.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Досым – менің мақтанышым» Міндеті; Сөйлемдердегісөздерді: затесімдерді сан есімдерменжәне сын есімдердізатесімдерменүйлестіребілудіжетілдіру Ойын шарты: Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна ,сен ақылды қызсың. Ойын осылай жалғаса беред</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Менің сүйікті үй жануарларым (Өз тәжірибесінен әңгіме құрау) Міндеті :Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. Ойын шарты: үй жануарларына байланысты суреттер алып, сол суреттегі жануарды атап, олардың дауысын келтіріп, (мөмө-мө, мяу-мяу-мяу) олар туралы мейірімді сөздерді атау. Мысалы, боташым, құлыншағым.т.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Кім жоқ?» Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Ойын шарты: Педагог тақтаға мамандық иелерінің суреттерін іледі, балалар суреттерді көреді, көздерін жұмады, көздерін ашқанда қандай сурет жоқ екенің табуы керек.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: Ертегіде қонақта (Таныс ертегілерді қойылымдық жабдықтары арқылы әңгімелеу) Міндеті: Ертегі мазмұнын әңгімелей білу дағдыларын дамыту. Шарты: Шеңбер болып тұрамыз, ортаға текше тасталынады. Текшеде қандай кейіпкер суреті түссе, сол ертегі жайында айтып береміз. Мысалы: текшеден ата, әже, қыз, ит, мысық, тышқан суреті кездесті делік. Бұл ертегінің аты қалай? – Бұл «Шалқан» ертегісі. (Ертегі мазмұнын әңгімелейді).</p>

Қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Наурызбай батыр «жұлдыз» шағын орталығы

Қазақ тілі маманы: Карбаева Гулимжан Канатовна

Жоспардың құрылу кезеңі: 14.05-28.05.25

Сәрсенбі 14.05.25	Сәрсенбі 21.05.25	Сәрсенбі 28.05.25
<p>«Кітап сыры» Мақсаты: Кітаптардан балалардың сұранысы бойынша ертегі, тақпақтар, әңгімелер оқып беру. Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, балалардың мазмұндауын үйрету.</p> <p>Тілдік дамытушы орта. «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. «Қандай ертегі білесің?» Мақсаты: Сөздік қорын молайту. Тіл тазалығын қалыптастыру. Барысы: Ертегі айтып беріп, ауызша мазмұнын сұрау. Сөздік қор. «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын</p>	<p>ТУ - Қазақстан Республикасының туы Мақсаты: Ту жайында әңгімелейді; Қолдарына қарындашты дұрыстап ұстатады; Тілдік дамытушы орта. Тәуелсіз Қазақстанның Мемлекеттік туы ресми түрде 1992 жылы қабылданды. Оның авторы – белгілі суретші Шәкен Ниязбеков. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес болып келеді. Топ жұм Көкте желбіреген байрағымыз туралы Шәкен аға журналистердің «Мемлекеттік Тудың авторы болдыңыз деген хабарды естігенде, қандай сезімде болдыңыз?» деген</p>	<p>«Ойнайық та ойлайық» Мақсаты: Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тілдік дамытушы орта. «Ертегілер елінде» Балалардан қандай ертегілер білетінін, ертегілерді қайдан қарауға болатынын сұрау. диалог түрінде сөйлеуге үйрету.</p>

<p>байланыстырып құра білуге үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Кітаптар жәрмеңкесі»</p> <p>Апта бойы балалардың жасаған кітаптарынан жәрмеңке ұйымдастырп, басқа топтардың балаларын шақырып тамашалату. Кіші топтан келген балаларды кітап жасау шеберханасына шақырып, кітап жасауды үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балалардан ұнататын кітаптарын сұрап, не себептен ұнататынын білу.</p> <p>Сұрақтар қою.</p> <p>1. Саған қандай кітап ұнайды?</p> <p>2. Қандай ертегілерді ұнатасың?</p> <p>3. Қандай кейіпкерлер ұнайды?</p> <p>Жағымды немесе жағымсыз кейіпкер дегенді қалай түсінесің?</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалардың өздеріне кітап оқуға мүмкіндік беріледі.</p> <p>Кітап суреттеріне қарап, өздері оқып жатқан кейіп танытып, эмоционалды-бейнелік мазмұнын бере біледі.</p>	<p>сұрағына «Ең алдымен, Парламент бекіткен Тудың осы үлгісі халқымызға ұнай ма екен, халқымыздың таңдауына, талғамына сәйкес келе ме екен деген қобалжу сезімі басым болды. Бойымды бір түрлі қорқыныш сезімі билегендей күй кештім», - деп жауап берген еді</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Кәне, балалар, кітапшаларыңдағы туды көрсетіңдерші. Қалай ойлайсыңдар, туымызда сұңқар бейнеленген бе, әлде қыран ба? Өте жақсы, «қыран» бейнеленген. Ендеше қыранға белгі қойыңыздар. Боялмаған туды қандай түстермен бояймыз? Кәнеки керек қарындаштарды таңдап ала қойыңдар. Сосын бірдей етіп бояңдар.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Мемлекеттік туымыздың белгілері бойынша түсіндіріледі</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>«Менің туым»</p> <p>Шыны бөтелке сыртына қыран құс пен күнді бейнелейді де, шыныға көк түсті су құяды, сол кезде көк туымыз шығады</p>	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>«Әлем ертегілері» балаларға кітаптардан ертегілерді таныстыру, сөйлейтін электронды кітаптар арқылы ертегі тыңдауды үйреті. (Сөйлеуді дамыту)</p> <p>Кейіпкерлердің киімдерін киіп ертегілерді сахналау.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>«Қазақ ертегілері»</p> <p>Балаларға қазақ халық ертегілерін оқып беру.</p> <p>Мультфилімін көру. (ер төстік, алпамыс батыр, жыл басына таласқан хайуанаттар, алдар көсе, қаңбақ шал және т.б)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша</p>
---	--	---

	<p>Байланыстырып сөйлеу. «Көк тудың желбірегені» әнін тыңдайды, мемлекеттік рәміздерге байланысты байланыстырып сөйлейді. «Ту бізге не үшін керек?» Күтілетін нәтиже: Туды біледі; - Қарындаштарды дұрыс ұстайды; - Тапсырманы орындайды; - Түстерді ажыратады; - Әңгімені тыңдап, ой қосады.</p>	<p>ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Педагог жетекшілігімен ойын: «Кідірме» Мақсаты: Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. Барысы: Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Балалар ұйымдастырылған</p>
--	--	---

		іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір- бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.
<p>Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?» Міндеті Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту, ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту.</p> <p>Шарты: Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық.</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Төлдерін тап» Міндеті: Суреттер бойынша әңгіме құрауға, мазмұндауға сұрақтарға жауап беруге, үй жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға үйрету. Шарты: Балалар суреттен үй жануарларын көрсете отырып, олардың төлдерін тауып, сызықпен қосады</p>	<p>Баламен жеке жұмыс: «Түсі бойынша қос». Міндеті: Түстерді ажырата білуге үйрету Шарты: Суреттегі заттарды түсі бойынша сызықпен қосу. Балалар суреттегі заттарды түсімен ажыратып, бір түспен боялған заттарды сызықпен қосады.</p>

